

www.iu.ed

سعودي عربستان
دلورو زده كرو وزارت
د مدیني منوري إسلامي یوهنتون
د علمي حیرونو اداره
د ترجمي حانکه

د اسلام لنده پیرندنه

Download from: aghalibrary.com

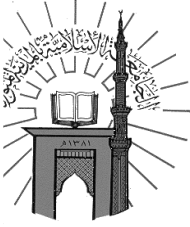
ترجمة

((التعريف الموجز بالإسلام)) بلغة بشتو الأفغانية

زبارن:

أبو عمر سيد حبيب بن أحمد المدني الأفغاني
مدینه طیبہ، الجامعة الإسلامية

۱۴۲۳ھ

www.iu.ed

المملكة العربية السعودية

وزارة التعليم العالي

الجامعة الإسلامية بالمدينة المنورة

عمادة البحث العلمي

قسم الترجمة

التعريف الموجز بالإسلام

إعداد/ عمادة البحث العلمي

بلغة بشتو الأفغانية

زبان:

أبو عمر سيد حبيب بن أحمد المدني الأفغاني

مدينه طيبه، الجامعة الإسلامية

١٤٢٣هـ

بسم الله الرحمن الرحيم

(دإسلام لنده ييزندنه)

الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على إمام المرسلين نبينا محمد وعلى آله وأصحابه أجمعين.

أمّا بعد: دإسلام معنی داده حي يه کلکه کواهي کول حي دالله تعالی حخه برته بل هيحوک به حقه دعبادت لايق نشته، او محمد -صلى الله عليه وسلم- دالله تعالی استاذي او ييغمير دي. داسي کواهي حي يه زره باور او تصديق، يه ربه إقرار، او يه أندامونو ددي کواهي يه مقتضى عمل وکري.

دإسلام دغه معنی دایمان يه شيرو أركانوا باندي باور، او ده إسلام يه ينحه أركانوا باندي عمل، او يه دغه أركانوا کسي دإحسان يه کولو سره سرته رسيري.

*إسلام دالله (جل جلاله) هغه آخري دين دي کوم حي ئي يه خيل آخري ييغمير محمد ﷺ باندي راليري دي.

*إسلام هغه سييحلبي دين دي حي الله (جل جلاله) يرته لدي له هيح حا حخه بل دين نه قبلوي، او الله (جل جلاله) دا

سييحلې دين دير اُسان كرحولي دي هيح سختيا او مشقت وريكي نه شته، الله (جل جلاله) ددي دين به منونكو (مسلمانانو) هغه حه ندي واجب كړي حي دوي ئي توان نه لري.

*إسلام هغه دين دي حي بنياد ئي دالله (جل جلاله) يه وحدانيت (يووالي) ايسودل شوي دي، سكاره نسه او شعار ئي رشتيا ويل دي، دار ومدار ئي يه عدل او إنصاف دي، يه حق ولار دي، او روح ئي نرمي او مهرباني ده.

*إسلام هغه مقدس لوي دين دي حي خلكو ته دهغي كارونو لارسوونه كوي حي ددوي ددنيا او آخرت كنه وريكي وي، او دهغه كارونو نه ئي داروي او ويروي حي ددوي دين او دنيا ته حيان رسوي.

*إسلام هغه دين دي حي يدي سره الله (جل جلاله) دخلكو خراب عقائد او أخلاق إصلاح كړل، او هم ئي ورله ددنيا او آخرت زندكي برابره كړه، او يدي اسلام سره ئي هغه بدبينه او جلا جلا زرونو او بيلو بيلو خواهشاتو تر مينح جورست او يووالي راوست، او د باطل دتياركوو نه ئي خلاص كړل، حق

طرف ته ئي بلنه ورکړه، او سمې ليارې ته ئي برابر کړل.
*إسلام هغه مضبوط دين دي حي يه خيلو تولو أخبارو او
أحكامو کي نهایت رشتوني او محکم دي ، يه حه حي ئي خبر
ورکړي دي هغه تول رشتيا او حق دي، فيصلې ئي يه عدل او
إنصاف کړي دي، خوا دغه خبر ورکول يا فيصلې کول يه
صحيح عقائدو يوري آره لري، يا يه نیکو أعمالو يوري، يا يه
خائسته أخلاقو يوري، او يا يه لورو آدابو يوري آره لري.

*إسلام دپیغام هدف دلانديني أمورو عملي کول دي:

۱-خلکو باندي دهغوي خيل رب (پرورش کونکي) او
خالق (بيداکونکي) بيرندل، حي دالله (جل جلاله) هغه خائسته
نمونه وييرني حي هغي کي ورسره همنامي نه شته، او دهغه لور
او اوجت صفتونه وييزني حي هغي کي ورسره بل مقابل نه
شته، او دهغه هغه دحکمت نه دک کارونه وييرني حي يه هغي
کي ورسره شريك او برخه دار نه شته، او دا وه وييرني حي
يواحي همدغه الله (جل جلاله) دعبادت مستحق دي حي يه
عبادت کي بل اندول نه لري.

۲-خلڪو ته يواحي ديو الله (جل جلاله) -حي بل برخه دار نه لري- دعبادت بلنه ورڪول، دهغه حه يه يوره ڪولو او عملي ڪولو سره حي الله (جل جلاله) يه خيل ڪتاب، او ديبغمبر ﷺ يه سنتو ڪي ددوي لياره دين ڪرحولي دي، خوا هغه يه نيڪو ڪارونو باندي أمر ڪول وي، او يا د بدو ڪارونو حخه منع ڪول وي، يه ڪوم ڪي حي ددوي ددنيا او آخرت نيڪبختي او ڪاميابي وي.

۳-خلڪو ته ددوي دمرك حخه روسته ددوي دحال او حاي دورتك يادونه ڪول، او دهغه حه يادونه ڪول حي دوي ورسره يه خيلو قبرونو ڪي، او دقبرونو حخه ديورته ڪيدو يه وخت ڪي، او دحساب يه وخت ڪي مخامخ ڪيري، او ددوي دورتك دحاي يه باره ڪي يادونه ورڪول حي ددوي دخيلو عملونو مطابق يا به جنت وي او يابه د دوزخ آور وي ، ڪه عملونه ئي حه وي جزاء او بدله به ئي سه وي، او ڪه عملونه ئي بد وي نو جزاء او بدله به ئي بده وي.

*داسلام مُهم او ضروري قواعد يه لاندني تڪو كي خلاصه

ڪولاي شو:

أول: دایمان بناوي (أركان):

(ایمان شیربناوي (أركان) لري):

*دایمان لمري بنا(رکن): يه الله (جل جلاله) باندي ایمان لرل.

يه الله (جل جلاله) باندي ایمان لرل لاندني أمورو ته مشتمل دي:

أ-دالله (جل جلاله) يه ربوبيت باندي ایمان لرل، يعني دا يوره

باور ڪول حي يالونڪي بيذاڪوونڪي، اختيار مند، د مخلوقاتو

دتولو ڪارونو نظام حلوونڪي، او يه تول عالم كي تصرف

ڪوونڪي يواحي يو الله (جل جلاله) دي.

ب-دالله (جل جلاله) يه ألوهيت باندي ایمان لرل، يعني دا

يوره باور ڪول حي يواحي الله (جل جلاله) يه حقه سره معبود

او دعبادت لايق دي، او دالله (جل جلاله) حخه يرته نور تول

معبودان باطل او يه ناحقه دي.

ج-دالله (جل جلاله) يه نومونو او صفتونو باندي ایمان لرل،

يعني يه دي باندي يوره باور ڪول حي الله (جل جلاله) لره

خائسته نومونه، او دکمال والا اوحت صفتونه دي، لکه حرنکه
حي ئي په قران کريم او احاديثو کي ذکر شوي دي.

دایمان دوهمه بنا(رکن): دالله (جل جلاله) په ملائکو
(پريشتو) باندي ایمان لرل:

ملائک دالله (جل جلاله) عزتمند بندکان دي، الله (جل جلاله)
بيدا کري دي، او هغوي يواحي ديو الله (جل جلاله) عبادت
کوونکي او دهغه دحکم تابعدار دي. او هغوي لره الله (جل
جلاله) په جلا جلا کارونو مکلف کري دي، او حيني ددغه
ملائکو حخه جه په بيلو بيلو کارونو مکلف دي:

*جبریل (عليه السلام) حي دالله (جل جلاله) له طرفه په وحي
راورلو مکلف دي په هغه جاباندي حي دالله (جل جلاله)
خوسه وي حي هغوي انبياء او بيغمبران دي.

*بل میکائيل (عليه السلام) حي په بارانونو او بوتو شنه کولو
باندي مکلف دي.

*بل اسرافيل (عليه السلام) دي حي دشيلي په يوکولو باندي
مکلف دي، يوه شيلي به د مخلوقاتو دمره کولو په وخت کي

وهي او بله شيبلي به ددوباره روندي كولو يه وخت كي.
*بل ملك الموت (عليه السلام) دي حي دمرك يه وخت كي
دروحنو يه قبض كولو باندي مكلف دي.

د ايمان دريمه بنا (ركن): دالله (جل جلاله) يه كتابونو باندي
ايمان لرل:

الله (جل جلاله) يه خيلو بيغمبرانو كتابونه راليرلي دي كوم
كي حي دبندكانو لياره لارسونه، او خير خواهي، او كاميابي
ده. او مونر ته ددعه كتابونو حخه لاندي كتابونه معلوم دي:

۱-تورات: كوم حي الله (جل جلاله) يه موسى (عليه السلام)
راليرلي دي، اودا دبنو اسرائيلو يه كتابونو كي غت كتاب دي.
۲-انجيل: كوم حي الله (جل جلاله) يه عيسى (عليه السلام)
راليرلي دي.

۳-زبور: كوم حي الله (جل جلاله) داود (عليه السلام) ته
وركري و.

۴- دابراهيم (عليه السلام) صحيفي.

۵-قرآن كريم: دا هغه لوي كتاب دي حي الله (جل جلاله)

یه خیل آخري بیغمبر محمد ﷺ باندي رالیرلي دي، يدي سره الله (جل جلاله) مخکني تول کتابونه منسوخ او ختم کره، او ددي کتاب (قرآن کریم) ساتنه ئي خیل حان ته وسیارله ددي لیاره حي دا قرآن کریم دقیامت دورحي یوري یه تول مخلوق باندي حجت او دلیل یاتي شي.

د ایمان حلورمه بنا(رکن): دالله (جل جلاله) یه بیغمبرانو

ایمان لرل:

الله (جل جلاله) خیلو بندکانو ته بیغمبران رالیرلي دي، حي اولني رسول(بیغمبر) نوح (عليه السلام) دي، او آخري رسول محمد ﷺ دي، او تول بیغمبران دعیسی (عليه السلام) حي دمريم (عليها السلام) حوي دي، او دعزیر (عليه السلام) یه شمولیت دوي تول بشر یعنی بنیادمان دي، او دالله (جل جلاله) مخلوق دي، الله (جل جلاله) دوي ته دخیل ربوبیت دخصوصیتونو حخه هیح نه ؤو ورکري، بلکه هغوي دنورو بندکانو یه شانته بندکان ؤو، الله (جل جلاله) یه رسالت (وحي لیرلو) باندي مشرف او عزتمند کري ؤ. او الله (جل جلاله)

د محمد ﷺ به راليرلو سره د ييغمبري سلسله ختمه كره، الله (جل جلاله) محمد ﷺ ټولو خلكو ته ييغمبر راو ليره، دهغه نه روسته بل ييغمبر نه شته.

د ايمان ينحمة بنا (ركن): د آخرت به ورح باندي ايمان لرل:

د آخرت ورح به د قيامت ورح ده، هغه ورح ده به دهغه نه روسته بله ورح نه شته، يدغه ورح به الله (جل جلاله) ټول خلك د قبرونو حخه روندي رايورته كوي، د هميشه زندكي لياره يا دنعمتونو به كور كي به جنت دي، او ياد دردناك عذاب به كور كي به دوزخ دي.

د قيامت به ورح باندي د ايمان لرلو معني داده به دهغه نه روسته بله ورح نه شته، يدغه ورح به الله (جل جلاله) ټول خلك د قبرونو حخه روسته ورسره مخامخ كيږي كلك باور او تصديق وكړي، لكه به قبر كي سوال او جواب، يا به قبر كي نعمتونه، يا به قبر كي عذاب.

او هم به دهغه نه روسته بله ورح نه شته، يدغه ورح به الله (جل جلاله) ټول خلك د قبرونو حخه روسته ورسره مخامخ كيږي لكه د قبرونو نه رايورته كيدل، او د حشر ميدان ته غونديدل، او هلته حساب او كتاب كيدل، او بيا به جنت ته تلل او يا دوزخ ته.

د ایمان شیرمه بنا (رکن): یه تقدیر باندي ایمان لول:

یه تقدیر باندي دایمان لولو معنی داده حی یدي خبره یوره باور او تصدیق و کړي حی الله (جل جلاله) تول کائنات - یعنی هغه حه حی کیدونکي دي - اندازه کړي دي، او تول مخلوقات ئي دخیل مخکني علم او دخیل حکمت دغوستني مطابق پیدا کړي دي، له دي کبله تول کائنات او مخلوقات الله (جل جلاله) ته یه خیل ازلي علم سره معلوم دي، او دهغه سره یه لوح محفوظ کي لیکلي دي، او الله (جل جلاله) ددي تولو کائناتو پیدا کول غوستل، نو تول ئي پیدا کړل، هیح شي هم ددي مخلوقاتو او کائناتو نه کیداي نه شي مکر دالله (جل جلاله) یه اراده او کړنه او پیدائش سره به کیري.

دوهم: داسلام بناوي (أركان):

داسلام اساس او بنیاد یه ینحه بناؤو (أركان) باندي دي، یو انسان تر هغه یوري یه رشتیا مسلمان نه شي کیداي ترحو حی ئي یه دغه أركانو ایمان نه وي راوري، او یه صحیح توکه ئي نه وي آداء کړي، هغه أركان دادی:

د اسلام لمري بنا(رکن): کلمه شهادت ويل (لا إله إلا الله محمد رسول الله).

یه رشتیا سره ددي کلمي کواهي ورکول داسلام کلي (کونجی) او هغه بنیاد دي حي اسلام يري ولار دي.

*د (لا إله إلا الله) معنی داده حي: نه شته لایق او مستحق دعبادت یه حقه سره یرته دالله (جل جلاله) حخه بل هیحوک، یواحي یو الله (جل جلاله) یه حقه سره دعبادت لایق دي، او نور تول هغه حه حي یرته دالله (جل جلاله) حخه دهغي عبادت کیدائي شي باطل او به ناحقه دي. (دإله) معنی (معبود) يعني دعبادت مستحق.

*او د(محمد رسول الله) معنی داده حي: دمحمد ﷺ یه تولو خبرو او ویناو باندي یوره تصدیق او باور کول، او دهغه دتولو حکمونو -یه کومو ئي حي امر کري دي- تابعداري کول، او دهغه حه نه حان ساتل دکوم حخه ئي حي منع او رتنه کريده، او دالله (جل جلاله) عبادت یواحي یه هغه طریقه کول حي محمد ﷺ يري راتک کري دي او هغه ئي دین کرحولي.

د اسلام و همه بنا (رکن): لمونح کول:

الله (جل جلاله) په شیه او ورح کي ینحه وخته ینحه لمونخونه فرض کړيدي، ددي لياره حي بندکان ددي لمونخونو په کولو سره يو خو دالله (جل جلاله) حق ادا کړي، او بل دالله (جل جلاله) دنعمتونو شکر ادا کړي.

او هم دا لمونخونه دمسلمان بنده او دهغه درب په مینح کي قوي رابطه او ترون دي، په لمانحه کي دالله سره یتي یتي خبري کوي، دهغه نه غوستني کوي.

او بل ئي ددي لياره دا لمونخونه فرض کړي دي حي مسلمان بنده لره دهر ناوړه او ناروا کارونو حخه منع کړي.

او الله (جل جلاله) په لمانحه باندي ددين خير، دایمان صحیح والي، او په دنیا او آخرت کي دالله تعالی ثوابونه مرتب کړي دي، او هم په لمانحه سره بنده ته هغه بدني او نفسي راحت حاصليري کوم حي ده لره په دنیا او آخرت کي دخوشحالي سبب کرحي.

د اسلام دریمه بنا (رکن): زکات ورکول:

زکات یو صدقه ده چې هر کال به ئې هغه حوک ورکوي چې یري واجب شي، او دابه مستحقو کسانو ته چې فقیران او مسکینان او یانور هغه کسان چې دزکات ورکول ورته جائز دي ورکوي.

زکات یه هغه غریب سري واجب ندي چې دهغه مال او شتمني دزکات نصاب ته نه وي رسیدلي، بلکه الله (جل جلاله) زکات یه شتمنو او مالدارانو باندي واجب کري دي، ددي لیاره چې ددوي دین او اسلام ورباندي یوره او مکمل شي، ددوي یه أحوالو او أخلاقو کي إصلاح او زیادت حاصل شي، ددوي او ددوي دمالونو حخه أفتونه او مصیبتونه بح کري، او دوي د کناهونو حخه یاک کري.

او هم ددي لیاره چې شتمن او مالداران دخیلو بي وحله او غریبو خلکو سره مرسته او خیکنه وکري، او نور رنک رنک دخیکني کارونه ورباندي تر سره کري. او دا زکات -ددهغه فائدو سره سره- دهغه مال یه نسبت چې الله (جل جلاله)

شتمنو او مالدارو ته ورکړي دي، دیره لره برخه او حصه ده.

د اسلام حلورمه بنا (رکن): روره نیول:

درمضان المبارک دمیاشتي -حي دقمري میاشتو په حساب
نهمه میاشت ده- روره نیول، یدی میاشت کي تول مسلمانان
په کده سره دورحي دسبا ختلو نه تر لمر دویدو یوري خیل
تول اصلی شهوتونه او خواهشات: خوراک، حساک، او
کوروالي پوره کول یریدی. الله (جل جلاله) ورته ددي په بدل
کي دخیلي بسني او مهرباني له لوري ددوي دین او ایمان پوره
کوي، کنهونه ورته بخي، او درجي ورته بلندوي، او ددي نه
علاوه ورته ددنیا او آخرت هغه لوي خیر او نعمتونه ورکوي
کوم حي الله (جل جلاله) دروري په نیولو سره ترلي دي.

د اسلام ینحمه بنا (رکن): حج کول:

حج: په خاص وقت کي دبیت الله (کعبی شریفی) دورتک
قصد او إراده کول، دالله (جل جلاله) دیاره دیو خاص عبادت
دأدا کولو په خاطر، لکه حرنکه حی دهغی وضاحت دإسلام
به دین کي شویدی.

حج الله (جل جلاله) په عمر کي يو حل په توان لرونکو باندي فرض کريدي.

*په حج کي مسلمانان دزمکي په هغه غوره برخه کي -حي مکه شريفه ده- راتوليري، ديو رب عبادت کوي، او يو رنک جامي (احرامونه) اچوي، دمشر او کشر، شتمن او بي وحله، سبين او تور تر مينح هيح توبير نه وي، تول يو شان دحج تاكلي مراسم ادا کوي، حي ددغه مراسمو نه لوي او غت مراسم: دعرفات په ميدان کسي ودريدل، دکعبي شريفې نه -حي دمسلمانانو قبله ده- طواف کول، دصفا او مروه ترمينح مندي وهل دي.

او په حج کي نوري ديري زياتي ديني او دنيوي کتي دي حي دهغي شميرل او راکيول ممکن ندي.

دریم: إحسان کول:

إحسان دي ته وائي: حي دایمان او اسلام په رنا کي ته دالله (جل جلاله) داسي عبادت وکري لکه حي ته الله (جل جلاله) لره ويني، که ته الله (جل جلاله) لره نه ويني نو هغه خو تا ويني.

معنی داحی ته یه زره کي دا راولي حی ته دالله (جل جلاله) یه وړاندي ولار ئي او دهغه عبادت کوي. او دغه عبادت به دپیغمبر ﷺ دستتو مطابق کوي، او مخالفت به ئي نه کوي. او تول هغه حه جه مخکي بیان شول دغي ته داسلام دین ویلي شي.

*سکاره او معلومه خبره ده حی اسلام دمسمانانو اینفرادي او اجتماعي زندکي یه هغه طریقه منظمه او ترتیب کري ده حی دهغوي ددنیا او آخرت نیکبختي او کامیابي وریکي ده، له دي کبله الله (جل جلاله) دمسلمانانو لیاره نکاح (واده) یه شرعي طریقه حلال او جائز کري دي او تینکار ئي یري کري دي، او زنا، لواطت، او نور تول ناوره او دفحاشي کارونه ئي حرام کري دي. صله رحمي - خیلولي - او یه بي وحله او بیجاره خلکو باندي مهرباني او دهغوي یالنه ئي واجب کريده. همدارنکه هر خائسته او سه أخلاق کول ئي واجب کري، او تینکار ئي یري کري دي، او هر رنک بد او بیکاره أخلاق ئي حرام کري او دارنه ئي تري ورکري ده.

*همدارنکه اسلام ددي خبري خیال او لحاظ هم ساتلي دي

حي ٽول خلك ڊڊين اسلام يه عملي ڪولو، او دنورو خلڪو
دحقونو يه خيال ساتلو ڪي يو شان ندي، بلڪه تويير لري، لڊي
ڪبله الله (جل جلاله) حيني ويرونڪي او منع ڪونڪي سزاڪاني
دحيني هغه تيڙيو يه مقابل ڪي مقرر ڪريڊي ڪوم حي ڊالله (جل
جلاله) دحق يوري آره لري، لڪه ڊمرٽڊ ڪيڊلو (خچيل ڊين
يڙيخوڊلو) سزا، ڊزنا ڪولو سزا، دشراب حسلو سزا، او ڊارنڪه
ڊنورو ڊڊو او ناوره ڪارنو سزاڪاني.

***لڪه حرنڪه حي اسلام** يو حاي نوري ويرونڪي او منعه
ڪونڪي سزاڪاني ڊٽولو هغو تيڙيو يه مقابل ڪي مقرر ڪري ڊي
ڪوم حي ڊخلڪو يه حقونو بانڊي تر سره ڪيري، لڪه ڊهغوي
يه ويڻو او مالونو او آبرو بانڊي تيڙي ڪول.

د دغي سزاڪانو حيني ڊا ڊي: ڊي حقه وڙني سزا، دغلا
ڪولو سزا، يه ياك ڊامنه خلڪو او سحو بانڊي ڊڊڊ نامي لڪولو
سزا، بي حقه ڊيو جا وهلو، او ياورته تڪليف رسولو، او يا ڊجا
بي حقه مال آخستلو سزاڪاني.

دغه ٽولي ڊڪر شوي سزاڪاني ڊاسي سزاڪاني ڊي حي هره سزا

دخيل جرم سره به غير دکمي او زياتي نه مناسب او برابره ده.

دارنگه اسلام درعيت علاقه او رابطه دهغوي دحاکمانو او اميرانو سره منظمه کري او به حوکات کي ئي بنده کريده.

به رعيت ئي دهغوي داميرانو او حاکمانو تابعداري به هغه کارونو کي واجب کري ده کوم کي حي ناروا او دالله (جل جلاله) دحکم خلاف نه وي. او هم ئي به رعيت باندي دخيلو اميرانو او حاکمانو به خلاف ياحون او بغاوت حرام کريدي، حکه حي ددغه ناروا ياحون او بغاوت به وحه دير زيات عام او خاص فسادونه راييدا کيري.

***او به آخر کي دا ويلي شو حي:** يواحي داسلام دين دي حي دبنده او دهغه درب به مينح کي، او دانسان او دهغه دتولني به مينح کي به تولو اړخونو دزندکي کي دتینکي او صحيح علاقي او رابطي جوړولو او نيک عمل کولو ضامن دي. هيح کوم دخير کار نه شته —خوا هغه اخلاقو يوري اړه لري، يا معاملاتو يوري— مکر اسلام خلکو ته دهغي سوده کريده، او دهغي به کولو ئي تينکار کري دي، او دهر بد او ناروا کارونو —خوا هغه اخلاقو

يوري أره لري يا معاملاتو يوري- حنخه ئي خلك دارولي دي او
دهغي دكولو حنخه ئي منع كريدي.
داتول هر حه حي ذكر شول يدي سكاره دلالت كوي حي
دإسلام دين يه خيلو تولو أرخونو كي كامل او خائسته دين دي.

د ((التعريف الموجز بالإسلام)) يه يشتو ربه كي ترجمه بائي ته ورسیده

والحمد لله رب العالمين

ربارن: أبو عمر سيد حبيب بن أحمد المدني الأفغاني

المدينة الطيبة، السبت ٢٣/٣/١٤٢٣ هـ
